

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 6:39, leidžiasi 6:48

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Price 1.50

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Šeštadienis, rugsėjo-September 23 d., 1972 m.

Kaina 15c

225

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

JAPONIJOS PREMJERO KELIONĖ Į KINIJĄ

BENDRI JAV IR SOVIETŲ SĄJUNGOS APLINKOS KONTROLĖS PROJEKTAI

MASKVA. — Kada gegužės 23 d. prezidentas Nixonas buvo Maskvoje, buvo sutarta organizuoti bendrus gamtos apsaugos, aplinkos kontrolės projektus, kurie, bendrom jėgom dirbant, apsaugotų Amerikos ir Sovietų Sąjungos ežerus, upes, miškus ir kaimus nuo naujos pasaulio rykštės — užteršimo pramonės atmatom ir įvairiais nuodais. Ketvirtadienį Amerikos delegacija Maskvoje susitarė dėl praktiškų tų projektų vykdymo. Šis susitarimas numato, kad Amerikos specialistai važiuos į Sovietų Sąjungą, o iš ten atvyks specialistai į Ameriką ilgoms studijoms ir praktiškams darbams.

Oro teršimo problemos bus studijuojamos St. Louis ir Leningrade. Vandens teršimo ir jo įtakos vandens gyvams studijos bus vykdomos Baikalo ežere, Sibire ir Lake Tahoe Kalifornijoje ir Nevadoje. Panašios studijos bus vykdomos Delaware ir Potomac upėse ir dviejose, dar nepaskirtose, sovietų upėse.

Miestų aplinkos problemos bus sprendžiamos bendrai Leningrade ir Atlantoje bei San Francisco. Sovietai antro savo miesto dar nepaskyrė. Kaip įspėti žemės drejbimus, bus sprendžiama Kalifornijoje ir Pamiro kalnuose, Tadžikistane. Bus studijuojamos ir naujų miestų problemos Reston, Va., Columbia, Md., ir keliuose naujuose sovietų angliakasių miestuose Norilsko apylinkėse, Sibire.

Amerikos korespondentai, sužinoję apie šiuos aplinkos kontrolės bendrus projektus, nurodo, kad sovietai, matyt, parinko savo valstybėje tokias sritis, kur aplinkos teršimo problemos nėra blogiausioje padėtyje. Dar kovo mėn. partija ir vyriausybė paskelbė kovą su vandens teršimu Volgos ir Uralo upėse, tačiau tos dvi upės, kurios yra daugiausia užterštos, neįeina į bendrų studijų planus. Panašiai ir su Leningrado parinkimu. Visi žino, kad Leningradas yra vienas švariausių sovietų miestų ir kiti pramonės miestai turi daug didesnes problemas.

Baikalo ežero užteršimas yra jau seniai sovietų spaudos mėgiama tema. Baikalo vanduo ilgai buvo švariausias, gal, visame pasaulyje, tačiau naujos lėptiuvės ir celiulioido, popieriaus fabrikai ežerą gerokai užteršė, net atsirado pavojus retiems floros ir faunos pavyzdžiams, kurie buvo randami tik Baikalo ežere.

Lėktuvų piratams mirties bausmė

WASHINGTONAS. — Senatas 75-1 balsais priėmė gan griežtą įstatymą prieš lėktuvų piratus. Aerodromams bus parūpinta speciali policija, federalinė vyriausybė apmokės išlaidas, surištas su keleivių išskėtimu. Prezidentas galės nutraukti keleivinių lėktuvų skridimus į tokias valstybes, kurios priima oro piratus ir juos globoja, ar į valstybes, kurios nesima apsaugos priemonių prieš oro piratus. Įstatyme teismams leidžiama skirti oro piratams mirties bausmę. Maksimali bausmė už lėktuvų pagrobimą — 20 metų kalėjimo.

Sen. Howard Cannon pareiškė, kad lėktuvų grobimai Amerikoje padažnėjo daugiausia todėl, kad teismai piratams neskyrė sunkių bausmių. Vienas senatorius, kuris balsavo prieš įstatymą, taip darė todėl, kad jis absoliučiai priešingas mirties bausmei.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — New Yorko valstijos loterijoje pirmą prizą — vieną milijoną dolerių — laimėjo 76 metų pensininkas John Mizerak, čekų kilmės. Jis su žmona gyveno iš 200 dol. per mėn. pensijos. Loterijos bilietą nupirko jo žmona.

NORTH BERGEN. — Sen. McGovern irgi pasiūlė 6 milijonų dol. federalinę programą seniesiems Amerikos piliečiams padėti. "Aš mačiau Milwaukee senelį, kuris pusę savo pensijos sumoka už nuosavybės mokesčius. Aš mačiau senius žmones Miami, kurie valgo šunų maistą, nes negali nusipirkti "hamburgerių", pasakė senatorius.

CAMP LEJEUNE. — Marinių kareivis, kuris pasidavė policijai, kaip dezertyras, demokratių konvencijoje, Miami Beach, karinio marinių teismo buvo nubautas metais kalėjimo, visos algos atėmimu ir paleidimu "be garbės" iš marinių.

NEW YORKAS. — Trys paugliai New Yorko gatvėje apipilė Columbia universiteto tarybinius teisės profesorius dr. Wolfgang Friedman ir nužudė, subadydami jį peiliais.

BUENOS AIRES. — Bombos sužalojo dvi žydų sinagogas Buenos Aires mieste, Argentinoje.

TOKIJO. — Japonijos imperatorius labai mėgsta daržininkystę. Jis šią savaitę savo rūmų sodą piauvertu nupiovė gerai užderėjusius ryžius.

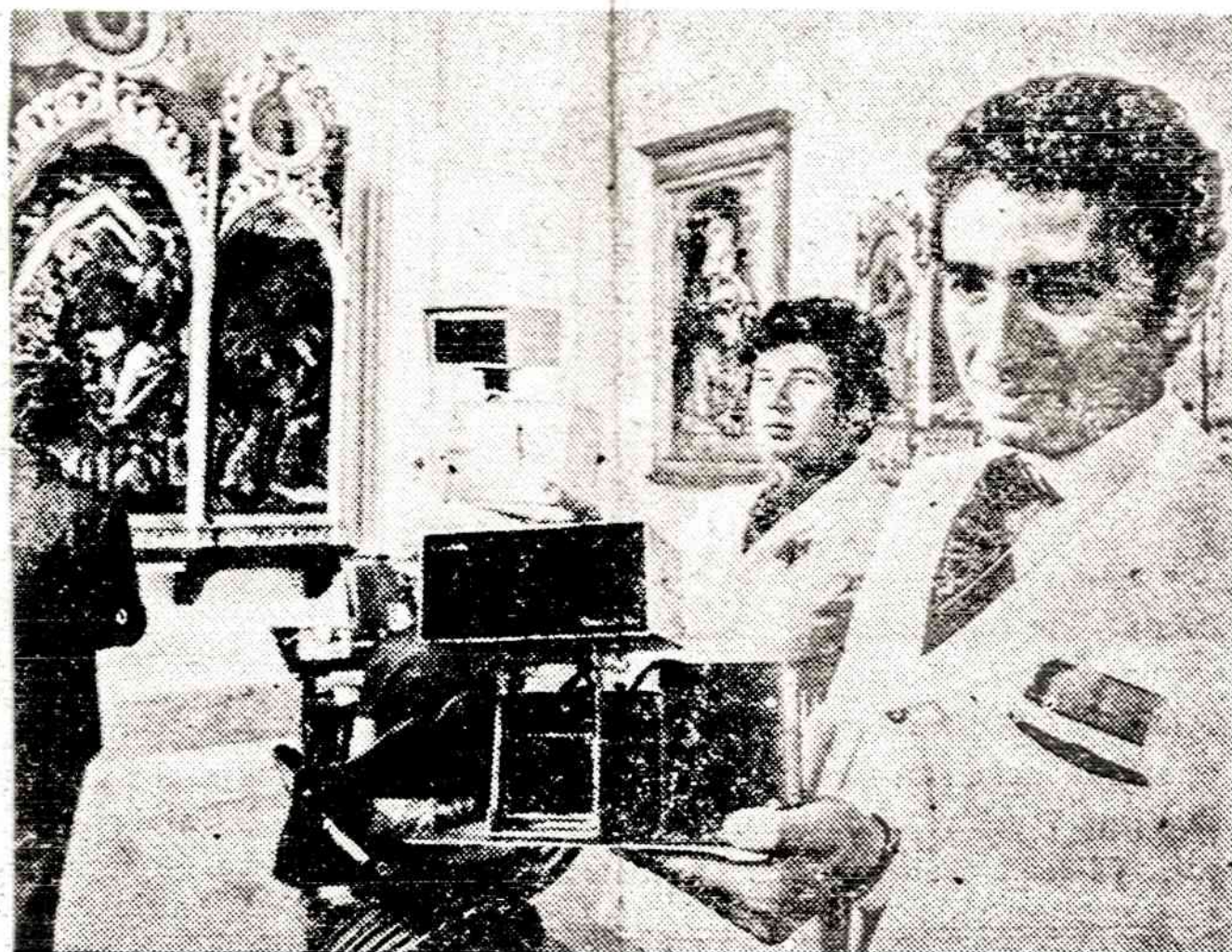
LOS ANGELES. — Plaukikas Mark Spintz, kuris Olimpiadoje laimėjo septynis aukso medalius, pasirašė sutartį su William Morris agentūra, kuri tvarkys jo filmų karjerą. Pradžioje jis reklamuos televizijoje pėn ir jo produktus.

MEKSIKA. — Narkotikų agentūros valdininkai surado Meksikoje didelę plantaciją marijuanos. Ji nuplauta sudarė 25 tonas.

Kiek žuvo Vietname?

SAIGONAS. — Praėjusią savaitę Pietų Vietname amerikiečių nežuvo nei vieno. Per visą Indokinijos karą, nuo 1961 m. sausio mėn. amerikiečių mūšio lauke žuvo 45,857, o nuo kitų priežasčių: katastrofų, ligų — mirė 10,274. Sužeistų, kuriems reikėjo ligoninės gydymo per visą karą buvo 153,161, sužeistų, kurie pasveiko be ligoninės — 150,226. Dingusių, patekusių į nelaisvę amerikiečių buvo 1,675, kitų dingusių, daugiausia dezertyrų — 118.

Ketvirtadienį taikos derybose nieko naujo neįvyko, nors buvo slapta susitikimas tarp Hanojaus Duc Tho ir patarėjo Kissingerio.

Italijos meno galerijose ir Vatikano muziejuje įrengiami nauji ultrasoniniai aparatai, kurie padės saugoti meno vertybes nuo vagių ir pamišėlių, kaip vyrai, kuris plaktuku sužalojo Michelangelo "Pietų" šv. Petro bazilikoje.

VELIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vakar 5:33 val. po pietų Čikagoje oficialiai prasidėjo ruduo.

◆ Statistikos biuras pranešė, kad rugpjūčio mėn. Čikagos mieste pragyvenimo kainos pakilo 0.5%, daugiausia dėl to, kad pakilo maisto kainos. Mėsa Čikagoje per praėjusius 12 mėnesių pabrango 12 nuošimčių, o vaisių ir daržovių kainos — 5.4%. Jau suėjo metai, kai prezidentas paskelbė kainų ir algų kontrolę, per tą laiką pragyvenimo kainos pakilo 2.9%, beveik tiek, kiek prezidentas pranašavo — (3%). Prieš kontrolių įvedimą kainos per metus kilo 4.5%.

◆ Izraelio užsienio reikalų ministras Eban vakar lankėsi valstybės departamente ir susitiko su sekr. Rogers. Eban pareiškė po pasikalbėjimų, kad arabų teroro veiksmas truko derėtis dėl taikos.

◆ Valstybės departamento žiniomis, arabai partizanai nematė ginklų gavo iš šiaurės Korėjos.

◆ Izraelis įspėjo Libaną, kad Izraelis įves reguliarius patrulius Libano teritorijoje iki Litani upės, jei patys libaniečiai nesutvarkys palestiniečių partizanų, kurie iš Libano puldinėja Izraelį. Izraelis suėmė 16 arabų buvusioje Jordano žemėje. Įtariama, kad jie yra partizanai.

◆ Ateinantį antradienį Čikagoje viešės viceprezidentas Agnew ir dalyvaus Conrad Hilton pietuose, kurie kainuos kiekvienam po 1,000 dol. Jau parduota 600 bilietų.

◆ Valdancios Indijos partijos pirmininkas apkaltino Amerikos žvalgybos įstaigą CIA kišimusi į Indijos reikalus. Ta agentūra bandanti sugadinti Indijos santykius su Nepaliu ir su Bengaliu.

◆ Vakarų Čikagos gyventojai, kurie nusistatė prieš planuojamą Crosstown greitkelį, pagrasino bubernatoriui Ogilvie už jį nebausti, bet atiduoti balsus už Daniel Walker, jei Ogilvie viešai nepasmerks to greitkelio planų.

◆ Vakar iš O'Hare aerodromo į Maskvą išskrido Illinois užaugintas paršas "Ambasador", kuris yra Illinois ūkininkų dovana premjerui Kosyginui. Paršas yra laimėjęs pirmą prizą Illinois žemės ūkio parodoje.

Spaudžia Kremlių dėl vergų mokesčių

BOSTONAS. — Penkių garsių Massachusetts valstijos universitetų rektorius parašė laišką sovietų Mokslo Akademijai, protestuodami prieš sovietų valdžios paskelbtus, emigruojantiems piliečiams taikomus, "švietimo mokesčius". Laišką pasirašė Harvardo universiteto prezidentas Derek Bok, Brandeis-Marver Bernstein, Massachusetts Technologijos instituto — Jerome Weisner, Bostono — John Silber ir Massachusetts universiteto Robert Wood.

Laiške sakoma: "Uždėti išvažiavimo kainų lapelius ant išvažiujančių inteligentų pažemina visą švietimo procesą ir gali pasitarnauti taip, kad ateityje jauti gabūs vyrai ir moterys vengs universiteto studijų, bijodami, kad jų įgytas mokslas padarys juos amžinai vergais tu, kurie rėmė jų švietimą".

Sen. McGovern, viliodamas New Yorko žydų balsus, pareiškė žydų organizacijų vadovų susirinkime, kad jis senate kovos prieš prekybos išplėtimą su Sovietų Sąjunga, kol ji nepašalins "vergų mokesčių" ir kol ji remia arabus teroristus savo ginklais.

Britai sustabdo internavimą

LONDONAS. — Britanijos administratorius šiaurinėje Airijoje paskelbė, kad bus panaikintas įtariamųjų teroristų internavimas stovyklose, tačiau jo vietoje bus įsteigtas specialus tribunolas, kuris svarstys teroro veiksmams įtariamų vyrų bylas.

Normalūs teismai šiaurinėje Airijoje yra neįmanomas ginklas prieš terorizmą, nes labai sunku gauti liudininkų. Neseniai Belfasto buvo nužudytas vyras, kuris turėjo būti liudininku teisme. Žmonės bijo teroristų keršto ir į teismus liudyti neina.

Įtariamųjų laikymas stovyklose be teismo buvo viena priežastis, dėl kurios dvi svarbios š. Airijos katalikų grupės atsisakė dalyvauti konferencijoje dėl š. Airijos ateities. Vieni metu kariniai buvo internavę apie 900 airių, tačiau ta politika teroro veiksmų nesustabdė, tik daugiau supykino airių katalikų bendruomenę. Kai kurie katalikų vadai jau pasisakė ir prieš numatomą specialų tribunolą.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos valdžia sustiprino spaudos cenzūrą ir uždarė du laikraščius.

Spaudoje mažai minimas kandidatas į prezidentus John Schmitz, Atstovų Rūmų narys iš Kalifornijos. Jis yra "Amerikiečių" partijos kandidatas, kuri į pasirinko, kai Alabamos gubernatorių George Wallace buvo sužeistas ir negalėjo kandidatuoti. Schmitz mano, kad nukaltėlis, kuris peršovė Wallace, buvo samokslininkų nusamdytas.

JAPONIJOS PREMJERAS VAŽIUOJA Į PEKINĄ ATNAUJINTI SANTYKIŲ

TOKIJO. — Japonijos vyriausybė paskelbė, kad ateinantį pirmadienį premjeras Tanaka, užsienio reikalų ministras Ohira, kabineto sekretorius Nikaido ir dar 49 pareigūnai skrenda į Pekiną deryboms su Kinijos vyriausybe. Pekine Tanaka bus iki penktadienio, paskui aplankys Šanchajų ir šeštadienį sugrįš namo. Kinijos pakvietimą Tanaka gavo liepos 22 d. ir jau senokai buvo tai kelionei ruošiamasi, tačiau apie tikslus planus tik dabar buvo paskelbta, kad du specialūs pasiuntiniai: Shiina ir Kosaka, pirmas sugrįžo iš Taivano, o antras iš Pekino po paskutiniųjų pasitarimų.

Valdžia laimėjo Bahamų rinkimus

NASSAU. — Bahamų salų parlamento rinkimus laimėjo vyriausybė su premjeru Pindling priešakyje. Jis kampaniją pagrindė atsiskyrimo nuo Britanijos šūkiais. Nors salų vidaus reikalus ir dabar tvarko pati Bahamų vyriausybė, Britanijai paliekant gynybos ir užsienio reikalus, juodieji salų gyventojai nusprendė, kad visiškai atsiskyrimas nuo britų bus naudingas.

Premjero Pindling Progresyvi liberalų partija laimėjo parlamente 27 vietas iš 38. Opozicijos partija gavo 7 vietas. Keturių parlamento vietos dar neiškios.

Premjeras Pindling pareiškė, kad dar šiais metais bus parasyta nauja Bahamų konstitucija, bus atidarytos ambasados Londone ir Washingtone. Bus įsteigti konsulatų Miami ir New Yorke ir bus paduotas pareiškimas įstoti į Jungtines Tautas.

Apie 70% salų pajamų sudaro turistų atvežti pinigai. Gyventojai nemoka jokių pajamų mokesčių, valdžios įstaigas išlaiko turistų mokami pirkimo mokesčiai.

Pasaulio šachmatų Olimpiadoje

SKOPJE. — Pasaulio šachmatų olimpiadoje Amerikos keturi lošėjų komanda sulošė su Rumunija 2-2, visose lentose partijos pasibaigus lygiomis.

Olimpiada vyksta atskirose grupėse, iš kurių po dvi stipriausias komandas į finalinę grupę. Joje lošimai prasidės ateinantį trečiadienį. Amerikos grupėje, be Rumunijos dar yra Filipinai, Faroe salos ir Virgin salos. Amerikiečiai tikisi patekti į finalus, nugalėję Filipinus.

Šališkumas žmogaus teisių komitete

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų organizacijoje veikia Žmogaus Teisių komitetas, kuriame yra speciali "privatų asmenų ekspertų komisija". Jos uždavinys yra peržiūrėti iš viso pasaulio į Jungtines Tautas ateinančius skundus dėl žmogaus teisių laužymo. Tiek penki ekspertai dirbo 10 dienų prieš sambėjos atidarymą, tačiau nesuspėjo peržiūrėti visų skundų, kurių buvo virš 27,000.

Labai charakteringa, kad komisijos paskelbtame pareiškime, žmogaus teisės laužymo pavyzdžių rasta tik trijose valstybėse: Graikijoje, Irane ir Portugalijoje. Kaip žinoma, tas šalis valdo dešiniojo sparno vyriausybės. Komisija nerado laiko svarstyti ar nepastebėjo skundų iš komunistų valdomų šalių.

Dar nežinia ar japonų premjerą priims ir pats Mao Tse Tungas, tačiau visi kiti planai Pekine numato Tanakai panašų priėmimą, koks buvo suteiktas prezidentui Nixonui. Manoma, kad šioje kelionėje bus atgaivinti Kinijos-Japonijos diplomatiniai ryšiai. Jam pritaria visos didžiosios Japonijos partijos, neįskiriant ir komunistų partijos, kuri su Kinijos politine ir ideologine linija nesutinka.

Santykių atgaivinimas bus didelės svarbos įvykis ir gali pakeisti jėgų balansą Azijoje. Po Japonijos, Pekino vyriausybė gali pripažinti Filipinai, Tailandija, Malaizija ir kitos Azijos rytų valstybės. Kinijai svarbu atpalaiduoti Japonijos ryšius su Amerika ir užtikrinti, kad Japonijos technologija neitų į Sovietų Sąjungos ryšius, bet, jei bus galima susitarti, į pačią Kiniją. Ji gali sudaryti japonų pramonei milžinišką rinką. Kinijai svarbu, kad Japonija nesuaretų su Maskva, kuri iš savo pusės bijo, kad Japonija netaptų Kinijos sąjungininke.

Sunkiausias klausimas, kurį turės Tanaka išspręsti Pekine, yra Tautinės Kinijos problema. Taivane būdamas, specialus japonų pasiuntinys pareiškė, kad Japonija numato pripažinti Pekino vyriausybę, tačiau kartu ji palaikys diplomatinis ryšius ir su Taivanu. Kai tuos žodžius paskelbė Tokijo radijas, kinų premjeras Chou En Lai nakties metu išaukė japonų specialų pasiuntinį Kosaką ir jį išbarė, pabrėždamas, kad Pekinas niekad nesutiks su "dviejų Kinijų" sąvoka. Japonija turinti pasirinkti arba Pekiną arba Taivaną, kuris esąs Kinijos provincija. Reikia manyti, kad Japonija jau pasirinko — Pekiną. Japonijos santykių su Pekinu užmezgimas bus didelis smūgis Tautinei Kinijai.

Išmainė vaiką į automobilį

IMMOKALEE. — Floridos policija ieško Eugene ir Jennifer Fire, abu virš 20 metų amžiaus, kurie išmainė savo 3 mėn. sūnų į 1971 metų Chevrolet automobilį. Vaikas buvo tiek išbadėjęs ir sudžiūvęs, kad ligoninėje jį vos pavyko išgelbėti. Porą išvažiavo su savo naujai įgytu automobiliu į Alabamą, kartu su kitais dviem savo vaikais.

Homer ir Frances Vannoy, kurie vaiką nupirko, irgi buvo suimti, bet paleisti iki teismo už 5,000 dol. užstatą. Kaltinama ir kita moteris, kuri visą biznį suorganizavo.

Penki Žmogaus Teisių komiteto "ekspertai" yra: Jose Ingles iš Filipinų, Ahmed Kettani iš Maroko, Antonio Martinez Baez iš Meksikos, ponis Nicole Questiaux iš Prancūzijos ir Sergei Smirnov iš Sovietų Sąjungos.

TAIP KARTAI DEKOJAMA...

(Tiesius)

Intime, kad juodasis, kuris tikrai nori mūsų gyvenimo būdo, mus respektuos ir tiki respektą gaus ir iš mūsų. Priešingai Lynne dalyje dalykai taip respektuojami. Mūsų žmonės buvo per lėti organizuoti. Asblaudas buvo perzengtas, nusikaltimai ir kasdieninis užkabėjimas suterorizavo silpnusius; RHA padarė lengvai gaunamas (morgėjus) paskolas; bėgė skaldytojai namų biznisiui bėris ištauzė ir prasiidė paniką. Ji nesibaigė iki tol, kol visi namai be kelių išimčių buvo parduoti juodiejiems.

Tas pat atsitiks ir mums čionai ir dabar ryžtames stotis kaip krikščionys, kaip amerikiečiai, kaip vyrai. Kai kurie išsipardavė ir nesirūpina apie mūsų laukiančias pasėkas. Jie mus paliko ir tesigaičiavo Dievas. Mes liksime su Dievu o pagalba, galime išlaikyti šio bendruomenę, nors keli juodieji pirkosi čia.

Tai yra tikras išbandymas mūsų religinių įsitikinimų, mūsų idealų apie amerikiečių laisvę ir atsakomybę, koki mes esame kaip draugai ir kaip kaimynai. Taip, bailiai ir silpnoliai bėgs ir toliau, bet yra vyriškumo ir moteriškumo rūšis, kuri su drąsa vietoje laikysis — drąsa, kuri atžymi didelės doros vyrus ir moteris.

Vieningai mes stovime kovoję už tai, kas yra teisinga ir teisu ir prieš pikta. Mūsų tauta ir pasaulis reikalingas laisvės, kad yra bendruomenė, kuri turi širdį ir drąsą kovoti už paveldėtą progreso ir

civilizacijos dvasią, kurią kiti mums perleido — tą jų genitą ir darbo vaisių, kuris jiems dažnai kainavo gyvybę. Jei laimėsime, laimėsime visai Amerikai — dėl baltųjų ir juodųjų. Jei laimėsime, būsim ištiesinę suktus kelius ir pritaikę tiesą, be kurios negali būti ir teisingumo. Šis yra bandymų metas ir ši bandymų vieta ir mes galime prisitaikyti momento reikalavimams. Laikantis kartu mums gali pavykti su Dievo pagalba.

Marquette Parko gyventojams patartina šias mintis labai giliai priimti į širdis, nes bandymų metas ir jiems artinasi su visu baises jėgos spaudimu. Tėvas Lawlor duoda suptį, kad tik žmonės patys gali save ir savo apylinkę išgelbėti ir iki šiolai jis yra ta moralinė jėga, kuri tvirtina besilaikančius vietoje. Tad kam skaudinti žmogų, kuris atsiskais savo karjeros ir galbūt tik laikinai yra aldermanu, nes gi juodieji jo neįnėms.

Tame pačiame laikraštyje dedama žinia: "Lietuviai namų savininkai Economist'o sklidinti".

Lietuvių delegacija atėjo į bloko klūbo istaigą antradienio naktį pasiteirauti, ar Fr. Lawlor nepakeitė savo pozicijos apie integraciją. Jie buvo susirūpinę dėl straipsnio skaitytlo Southtown Economist'e, kuris patiekė tik dalį kalbos, kurią Fr. Lawlor sakė per dvi valandas Mažosios Gėlės parapijoje prieš dvi savaites. Prieš, tame pačiame Economist'e buvo vedamasis parašytas vietoje 13 wardo gyventojų irgi ne-

Nuotrauka Aukso Prapuolenio

ALDONOS VALEISAITES išraiškos šokio studija, veikianti Jaunimo centre nuo 1961 metų, šiuos mokslo metus pradėjo rugsėjo 11 dieną, pirmadienį, 7 val. vakaro. Informacijos tikslais skambinti: 656-3855. Nauji mokiniai priimami.

informuoto. Tas vedamasis skirtas pulti Fr. Lawlor.

Fr. Lawlor užtikrino lietuviams, kad jis niekad nesiekė integruoti baltųjų bendruomenę. Pagrindinis jo tikslas stabilizuoti dabartinę bendruomenę ir sulaukyti žmones nuo bėgimo panikoje.

Nori ar nenori integruotis su juodaisiais — tai pačių žmonių reikalas nuspręsti ir tas nerūpi Fr. Lawlor'ui. Vis dėlto jis priešingas, kad žmonės būtų kriminalinio elemento terorizuojami ir būtų išgrūsti iš savo gyvenviečių. Jis taip pat prieš fanatizmą ir neapykantą, kuris bazuotas vien odos spalva.

Tėvas Lawlor pasakė lietuviams, kad nėra pavojaus jų vietoje ir, jei jie ir toliau laikysis išvien ir dirbs dėl savo puikios ir aukštos kultūros.

Stai kokios problemos kyla tėvo Lawlor "parapijoje", kuriai ir aš priklausu:

"GALVOSUKIAI — rašo Fr. Lawlor.

Negalima nekreipti dėmesio į namų pardavimą "panikos rajone" — jis yra nuodėminas. Tu turi atsakomybę prieš save ir savo šeimą. Lygiai tur

rimtus išpareigojimus ir dėl savo kaimynų. Kadangi yra faktas, kad tarp mūsų yra ir senų ir silpnų ir labai neturtingų. Mes turime pagalvoti apie jų vargą, jei bėgame ir prisidedame prie bendruomenės pasikeitimo.

Dar daugiau negu už fizinį silpnusius turime galvoti apie tuos, kurie kencia nuo protinių ir nervinių sutrikimų apie žmones, kurie lengvai laukinių gandy paviejami ir vėliau — nuo žiaurios tikrovės dėl naujai atsikėlusiuji.

Aš tvirtinu, kad moraliskai neteisinga, jei parduodi namą vien dėl to, kad į tavo bloką atsikėlė juodasis. Visi žinome, kad yra legalios priežastys pajuokėjimui, bet minėtoji tikrai ne. Kraštutinė panika yra beprotybės rūšis. Visi turi išvien laikytis dėl meilės Dievui, tėvynei ir kaimynui, pagaliau — taip dėl meilės ir pačiam sau.

Toliau tėvas Lawlor ten pat aprašo kitą įvykį: "Baltasis suardo bloką, kai išgirsta, kad atsikelia juodasis. Pirmoji juoda šeima atsikėlė į 73-čią ir Wood, kai vienas gyventojas išgirdo, kad jo kaimynas ardavė namą juodiejiems. Faktiškai kaimyno biznis neišėjo ir namas nebuvo parduotas. Įvykis pavėluotas, nes minėtas kaimynas nutarė greičiau bėgti, negu gyventi šalia juodojo. Faktas, kad jis bėgo nuo to, ko visai ten nebuvo — joks juodasis nebuvo ten pirkęs namo.

Šios rūšies kvailumas sugriovė daugelį puikių apylinkių. Bailiai, fanatikai ir neprotaujantys žmonės visai ne nemėgina pažvelgti, kas per žmonės tie juodieji galėtų būti. Šios rūšies žmonės bėga, ir bėga, ir bėga. Kas iš to per pavyzdys? Bloko ardytojai tikrai savo širdyje neturi meilės savo kaimynui, kai jie taip pasielgia sus savo draugais."

Tokios problemos kasdien kyla tėvo Lawlor "parapijoje". Tokia sunki ir beviltiška pasipriešinimo kova vyksta, kad daugelis senų ir vargingų baltųjų galėtų išlaikyti savo namuose, kur jie garbingai praleido savo amžių. Baimę netekti savo namų aš kasdien patyčiu savo kaimynų akyse. Tad siūlyčiau Marquette Parko namų savininkams ateiti ir pasidaryti iš arčiau, kas pas mus dabar vyksta, bet kas greitai vyks ir Marquette Parke. Norisi tik paklausti, ar atsiras

XVIII-toji KANADOS LIETUVIŲ DIENA MONTREALYJE

KADA ŠIS VYKTES SAVAITGALYJE, SPALIO MĖN. 7 IR 8 D.

ETADEN: Krepšinio rungtynės 12 val. 30 min. La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.

Laišės paroda ir balius 7 val. vak. James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal.

ETADEN: Išatimings pamaldos katalikams 11 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parliemais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1405 De Seve Street, Montreal. Evangelikams 11 val. 30 min. Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance Street, Montreal. Aktas ir koncertas 3 val. Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal.

Jaunimo pobuvis 7 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

ALYVACJA: Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų parapijos choras, Hamiltono merg. choras "Aidas" ir jaunimo meniniai vienetai; Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir Dienos programa.

INFORMACIJA: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 203, Que., Tel. 766-5827, o atvykus į Montrealį šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje, tel. 768-0037.

LIETUVIŲ DIENA — SOLIDARUMO PAREISKIMAS IR PUKI PROGA APLANKYTI MONTREALIECIUS IR SUTIKTI VISOS KANADOS LIETUVIUS.

ATIDARYTA DAILININKES N. PALUBINSKIENES GRAFIKOS DARBU PARODA

Rugsėjo 16 d. Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre atidaryta Nijolės Vedegytės - Palubinskienos grafikos darbų paroda. Parodoje išstatyti 35 grafikos kūrinių. Technika: afortas, medžio raiziniai, lino raiziniai, medis ir kartonas, ir tušas. Paroda surengė korporacija "Giedra".

Nors Chicagoje parodų netrūksta, bet kartais turime progos pasigėrėti ir išskirtinai įdomiomis. Prisimename, didelių žiemos šalčių metu, savo emalio meno kūryba laukytojus ža-

lietuviškas tėvas Lawlor, kuris lemtingą valandą mokė išsigandusius suraminti, o niekus ir balius sugėdinti. (Pabaiga)

vėjo, taip pat jauna dailininkė Giedrė Žumbakienė. O štai dabar, vasarai besibaigiant, matome kitą jauną, gabią menininkę su grafika.

Tapybą ir grafiką Nijolė Palubinskiene baigė Clevelando Meno Institute. Lietuvių dailininkų grupėse meno parodose ji jau dalyvavo: Chicagoje, New Yorke ir Clevelande. Individualinė paroda ji jau turėjo Toronte ir dabar Chicagoje. Taip pat ji dalyvauja amerikiečių parodose. Yra laimėjusi visą eilę premijų.

I parodą atsilankė nemažai meno mylėtojų, nors tokios įdomios parodos atidaryme galėjo būti ir daugiau. Atsilankę, vaizdinami punšų ir pyragaičiais, dar ilgai šnekučiavosi ir gerėjosi jaunos dailininkės kūryba. Paroda tęsis ligi rugsėjo 24 dienos.

P. Venclova

Kodėl miršta žuvys Michigano ežere

Chicagoje įvykusioje Michigano ežero apsaugos istaigų konferencijoje, kurioje nieko ne nutarta, paaiškėjo, kad jau 36 įmonės, jų tarpe 7 stambios atominės jėgainės, verčia į ežerą karštą vandenį bendrai po pusantro milijono galionų kas minutę. Kiek tatau kenkia ežero gyvybei, parodo kad vienoje tik vietoje prie Palisades jėgainės, esančios arti South Heaven, Mich., laikotarpyje nuo gegužės 16 iki rugpjūčio 25 dienos priskaityta 91,235 mirusių žuvys.

Konferencija, kurioje dalyvavo pareigūnai iš visų 4 paežerės valstijų — Michigano, Ilinojaus, Indianos ir Wisconsin, nieko tuo reikalu nenu-tarta. Sekantis susirinkimas numatytas lapkr. 9 — 10 d.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

1. MŪSŲ BENDROVĖ veikia jau nuo 1947 metų. Kiekvienais metais mes persiunčiame į Lietuvą greit ir saugiai tūkstančius siuntinių.
2. MŪSŲ BENDROVĖJE ir jos skyriuose Jūs visuomet rasite didelį pasirinkimą prekių, kurios labai vertinamos Lietuvoje.
3. TAIP PAT PRIMAME užsakymus AUTOMOBILIAMS (Žiguli, Moskvė, Zaporozec), motociklams, baldytuvams ir kit. oficialioms kainomis.
4. JEIGU JŲS NORITE PAKVIESTI iš Lietuvos gimines, mes parūpinsime reikalingus dokumentus.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SOUTH STATE ST., CHICAGO, ILL. 60604
TEL. WA 2-9354

ir mūsų skyrius:

2618 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629
TEL. WA 5-2466

DVIEJOSE PATOGIOSE VIETOSE

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR ŠKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių jūsų namų pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir Jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 5, Sat. 9 to 12:30

PAAISKINIMAS VISUOMENEI DĖL

PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgaliota VNESH-POSYLTORGO priimti ir siųsti DOVANŲ — užsakymus giminiams Lietuvoje ir U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri siunčia DOVANŲ — užsakymus į VNESHPOSYLTORG'ą be jokių tarpininkų, bankų ir kitų.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMENYBES RUBLIŲ PAŽYMEJIMAMS ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESHPOSYLTORG'ą. Aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESHPOSYLTORGO krantuvėse ir prekių sandėliuose daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir U.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje VNESHPOSYLTORGO autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, kuri gauna VNESH-POSYLTORGO paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

(Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Šie modeliai:

ZHIGULI - VAZ 2101 — \$3214; MOSKVICH 412 IZH — \$3155;
MOSKVICH 408 IE — \$3033; ZAPOROZHETS ZAZ 968 — \$2026 —

jeigu tik nebus anksčiau išparduoti.

KAS PIRMAS ATEINA — BUS PIRMAS PATARNAUJAMAS).

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Globe Parcel Service, Inc. 723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Package Express & Travel Agency, Inc., 1776 Broadway, N. Y., N. Y. 10019
Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

... arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28 g-vės) NEW YORK, N. Y. 10001

TEL: (212) 685-4537

Duokite savo užsakymus tinkamai autorizuotai firmai.

PASKUBĖKITE MUMS DUOTI SAVO DOVANŲ UŽSAKYMUS

KALĖDOMS DABAR

ATOSTOGOS PRIE ATLANTO

Audra Menkių Ragui sugadino Darbo savaitgalį

Bendrai praėjus vasaros sezonas Atlanto pakraščiams skaitomas nepalankiu. Tokios lietingos vasaros prieatlantiečiai nepatyrę per praėjusius 38 metus, pasakoją vienas golflaukio savininkas prie Putnam Lakes. Lietūs, potvyniai ir uraganiniai vėjai vasarvietėms, maudyklų įrengimams ir golfo laukams kaštavo milijonus dolerių nuostolių, skelbė UPI rugpjūčio antroje pusėje. Visas birželio mėnuo buvęs tikra katastrofa tos rūšies bižnui.

Padukėlė "Agnieska" (Crazy Agnes) audra, pasukusi į sausumą neapsakomai nusiaušė Pensilvanijos, New Yorko valstijų plotus; keliose kitose valstijose mažiau, bet vaizdas bus aiškesnis priminus, kad, sakysim, minėto golflaukio prie Putnam Lakes viena žalioji aikštelė (green) buvo 6 pėdų vandens apsemta ir ant 7 pėdų stiebo iškelta vėliavėlė vos per 6 colius bekyšojo viršui vandens. Per birželio mėnesį lijo per 22 dienas". Ir dar daugiau per liepos mėnesį, skundėsi Anchorage Beach, N. J., savininkai.

Menkių Rago vasarviečių gyventojai buvo laimingesni, bent per rugpjūčio mėnesį turėdami šviesesnių dienų, nors ir čia vasaros sezonui pabaigą sugadino

per patį Darbo savaitgalį netoliese prašniokštęs kitas uraganas, meteorologų paskubomis paskelbtas kažkokios moteriškos vardu. Po Agnes teroro ir nuostolių visas patalantis naujojo uragano laukė drebedamas, bet tas apsigalvojęs laiku grįžo toliau į okeaną krašto pilnai nepasiekęs, nors Menkių Ragui (Cape Cod) visų Darbo savaitgalį visiškai sugadinęs. Oro pranešimais Darbo dieną Marthas Vineyard saloje audra vandens išpylė 12 colių, o Cape Cod prie Eastham ir Chatham išpylė dar pilnus 6 colius. Kiek vandens iš debesų kliuvo West Yarmouth misteliui, niekas neišmatavo, bet būtų buvę galima vandenį dar bekrinant kibrais semti, nes nelijo, o lyg dangaus "tvenkinys" atidarius vanduo pylė "kaip iš viedo". Laimė, kad tą dieną pasitaikė niekur neišvykti.

Stasio ir Emilijos Grūžų jau ki vasarvietė, 85 Standish Way, West Yarmouth, Mass., yra aukštesnėje vietoje vos per bloką atstu nuo West Yarmouth įlankos. Čia teko pora laimingų savaitę pabūti, per tą laiką indėnu pavirsti ir sveikatos iki kitų atostogų pasisemti. Deja, nieko nėra amžino. Grūžų namų gatvės pusėje išstatyti net du skelbimai "For Sale" ir se-

Lėktuvų kelsivai Amerikos aerodromuose griežčiau tikrinami, kad nesivežtu ginklų ar sprogmenų. Čia matome La Guardia aerodromo New Yorko American Airlines pareigūną, kuris net mažos mergaitės lėlą apžiūrinėja, ieškodamas paslėpto ginklo.

zoną baigus namą pardavę jie išsikelia pastoviai gyventi St. Petersburg Beach, kur svečiams jau nebebus vietos... O buvo per tuos keletą metų patraukę lie-

tuvius iš arti ir toli savaitgaliams ir ilgesnėms atostogoms.

Cape Cod, kaip poilsio vieta prie didelio okeano (Atlanto) lietuviams ir akiai ir širdžiai arčiausias negu visi kiti didieji pakoceaniai, kaip Floridoje ir Kalifornijoje, kur ir oras pusiau-tropiškas, ir gamta — augmenija visiškai mums svetima.

Cape Cod — Menkių Ragas yra pačioje geriausioje nuosakioje zonoje, kur ir metų sezonai, nors ir švelniai, vis dėlto ryškiai išsiskiria vienas iš kito, kaip patalpi pavasaris ir ruduo, o žiemą net balto sniego iškrinta. Bet kas gražiausia, tai pati pusiasalio topografija su lengvu pri-smėlio gruntu, švelniomis kalvelėmis, pušynėliais, tyri vandens opeliais, vingiuojančiais per žaliuojančias lankas, ir ežerėlių ežerėliais. Nerasi to dūko ar žemaičio, kurio širdis ne smarkiau suplaktų tokį savo gimtojo kampelio pakaitalą pamčius, plius dar ko ne ranka pasiekiamą okeaną su jo įlankų įlankomis ir didelėmis žuvmis bei vėžiais. Beje, kad nepamirščiau — oras čia grynai okeaninis, kitais žodžiais toks, kad gali jį berti pilna burna — skanesnio ir sveikesnio nerasi ir nereikia.

Cape Cod yra pati pirmoji vieta, kur 1620 lapkričio 21 d. laivelis Mayflower atplaukė 102 (74 vyrai ir 28 moterys) Anglijoje persekiojami ir pirma Olandijoje prieglaudą gavę tikybini sektantai, vadinami Piligrimais.

Kaip atsirado Naujoji Anglija?

Šiaurės Amerikos pakraščiai Anglijoje nebebuvo paslaptis. Prieš tai jau buvo daryti keli bandymai steigti šiame Naujajame Pasaulyje anglų koloniją ir buvo atlikti tyrinėjimai. Pirmasis tokių bandytojų buvo Sir Walter Raleigh 1584 metais, kurs gavęs iš anglų parlamento patentą teritorijai į šiaurę nuo Karolinų, tą teritoriją pavadino Virginija, tuo vardu pagerbdamas Anglijos karalienę Elzbieta, kuri buvo netekėjusi. Taigi panelė (virgin).

1606 metais kita anglų tyrinėtojų partija, kap. John Smith vadovaujant su karaliaus James I įgaliojimais trimis laiveliais išsikėlė į Amerikos krantus Chesapeake įlankoje per 32 mylias nuo upės žiočių Virginijoje, kur įsteigė pirmąją baltųjų sodybą, pavadindamas ją ir upę savo karaliaus vardu — Jamestown ir James River.

Tas pats kap. Smith 8 metais vėliau (1614) padarė kelionę Virginijos pakraščiais toliau į šiaurę ir sustatė pirmąjį žemėlapi žemių, pavadindamas jas Naująja Anglija. Grįžęs į Angliją Smith savo žemėlapyje įteikė karaliui Charles I, kurs žemėlapyje įbadė taškus visu pakraščiu, toms vietoms, kaip būsimoms anglų sodyboms Naujoje Angli-

Lietuviškos studijos

Prof. Leonas Sabaliūnas iš Eastern Michigan University išspausdino 20 puslapių istorinę studiją "Socialistinė demokratija caristinėje Lietuvoje", 1893—1904 Slavic Review žurnalo 1972 birželio numeryje. Autorius buvo finansiniai paremtas iš National Endowment for the Humanities.

Studija kruopščiai parengta su 79 pirminių šaltinių išnašomis. Straipsnio uždavinys parodyti Lietuvos Socialdemokratų Partijos įsikūrimo aplinkybes, kuriose žemdirbiystė, etnis įvairumas ir svetima valdžia vaidino svarbias roles. Šiaip gi autorio mąstymo idėjų bei politinės filosofijos reikšmė tos partijos atsiradime.

Tame pačiame numeryje neseniai miręs University of Kansas istorijos profesorius Oswald P. Backus III savo straipsnyje "Legalinė analizė ir ankstyvos rusų teisės istorija" paminė iš teigiamos pusės Pirmąjį Lietuvos statutą ir jo lietuvišką J. Deveikės vertimą (Chicago, 1971).

Pasirodė Journal of Baltic Studies pirmasis numeris (1972 pavasaris, III 1), kurį leidžia Baltų Studijoms Skatinti Draugija. Tas žurnalas yra tęsinys Bulletin of Baltic Studies, Nr. 1-8 (1970-7-). Jame telpa tik vieno lietuvių straipsnis, būtent University of Connecticut istorijos profesorius B. V. Mačiūkos tema apie Baltų respublikų rolę Sovietų Sąjungos ekonomijoje. Savotiškai įdomus savo paduota statistika ir schematika. Ivar Ivask straipsnis apie išeivišką baltų literatūrą, tačiau visumoje minčių dėstymas lėkštokas, ypač kai cituojami ne patys autoriai, o kiti kiti apie juos pasakė.

Tokiu būdu mes sužinome ką apie lietuvių literatūrą galvoja Rimvydas Šilbajoris ir Kęstutis Keblys, o ne ką pasakė patys autoriai apie save ir savo laiką. O tai beveik tik mėgėjų nuomonės.

Saulius Simoliūnas

joje duodamas anglų vardus. Tuo būdu ir ta vieta, kurioje Piligrimai pagaliau pastoviai apsigyveno — Plymouth savo vardą jau turėjo lig Piligrimams dar neatsikūlus.

J. Pr.

(b. d.)

Mes padidinome savo štabą greitai tvarkyti jūsų siuntas. Duokite mums savo siuntinius. Mes viską atliksim jų pristatymui.

PAKETAI - DOVANOS Į SSSR

SENA PATIKIMA FIRMA

TARNAUJA IR TOLIAU SAVO NUOLAT AUGANČIAI KLIENTŲRAI 40 METŲ EGZISTENCijos TRADICIJOSE

Jei Jūs esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už palaikymą.

Jei nesate, mes kviečiame išbandyti mūsų patarnavimą ir Jūs būsite mums dėkingi.

Tos pačios dienos eiga Paštu gautiems paketams

Dėl naujausių katalogų ir paskutinių nuostatų kreipkitės į:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

(Affiliated with Podarogifts, Inc.)

723 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. 19106

Phone (215) 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001

Tarpe 27 ir 28-tos gatvių. Požemio traukiniai — BMT, EE arba RR.

Autobusai — 1, 2, 5 ir 15.

TEL. (212) 725-2449

arba į bet kurią mūsų atstovybę bei skyrių:

PHILADELPHIA, PA. 19123
1013 N. Marshall Street
WA 5-8878

BALTIMORE, MD. 21224
3206 Eastern Avenue
DI 2-2374

SOUTH BOSTON, MASS. 02127
390 West Broadway
AN 8-8764

CHICAGO, ILL. 60622
2242 W. Chicago Ave.
BE 5-7788

CLEVELAND, OHIO 44119
787 East 185th Street
486-1836

DETROIT, MICH. 48210
6460 Michigan Avenue
TA 5-7560

ELIZABETH, N. J. 07201
956A Elizabeth Avenue
354-7608

HAMTRAMCK, MICH. 48212
11415 Jos - Campau Avenue
365-6350

KANSAS CITY, KANSAS 66102
18 So. Bethany
AT 1-1757

MIAMI, FLA. 33138
6405 Biscayne Blvd.
FR 9-8712

MINNEAPOLIS, MINN. 55418
2422 Central Ave. N. E.
Tel.: (612) 788-2545

NEW BRITAIN, CONN. 06052
97 Shuttle Meadow Ave.
224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003
101 First Avenue
OR 4-3930

OMAHA, NEBR. 68107
5524 S. 32nd St.
731-8577

PITTSBURGH, PA. 15222
346 Third Ave.
GR 1-3712

LOS ANGELES, CALIF. 90026
2841 Sunset Blvd.
382-1568

SAN FRANCISCO, CALIF. 94122
1236 - 9th Avenue
LO 4-7981

TRENTON, N. J. 08611
730 Liberty Street
LY 9-9163

WORCESTER, MASS. 01604
82 Harrison Street
798-3347

PARMA, OHIO 44134
5432 State Road
749-3033

ROCHESTER, N. Y. 14621
683 Hudson Ave.
BA 5-5923

VINELAND, N. J. 08360
Parish Hall
West Landis Ave.
(609) 691-8423

SEATTLE, WASH. 98103
1512 N. 39th St.
ME 3-1853

SOUTH RIVER, N. J. 08882
168 Whitehead Ave.
257-1113

HARTFORD, CONN. 06103
11 Charter Oak Ave.
249-6255

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

5% PER YEAR

Earn interest from date of deposit to date of withdrawal on Regular Passbook accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY We pay highest rates permitted by law.

ASSETS OVER \$175,000,000 RESERVES OVER \$15,700,000

STANDARD FEDERAL

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO • CHICAGO, ILLINOIS 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS • Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

5% PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS

HIGH RATES PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

5 3/4% PER ANNUM \$1000 or more certificates 1 year min.

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248

(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6% PER ANNUM \$5000 or more certificates 2 year min.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

5 1/2% PER ANNUM Investment Bonus certificates

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
trims mėnesiams \$6.00 vienam mėnesiui \$2.00	
Kanadoje:	
metams \$22.00 pusi metų \$12.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Užsieniuose:	
metams \$23.00 pusi metų \$13.00 vienam mėnesiui \$3.50	
Dienraščio kainos.	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams \$22.00 pusi metų \$12.00 trims mėnesiams \$7.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00 pusi metų \$11.00	

NAUJIEŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Zenkevičius reikalingas dideliame melui

Oficialiai dar nepaskelbta, bet iš anksto informacija gaunantis Čikagoje leidžiamos „pažangios“ Vilnės redaktorius rašo, kad į šiuo metų rudeninę Jungtinių Tautų visuotinę asamblėją atvažiuos ir Vytautas Zenkevičius. „Tarybinėje“ Lietuvoje jis, kaip žinome, yra užsienio reikalų ministro pavaduotojas ir tikrasis tos ministerijos valdytojas. Užsienio ministru oficialiai yra Diržinskaitė Piliušienė, bet pačioje ministerijoje ji mažai tebūna. Jai labiau rūpi važinėti po kraštą ir raginti moteris bulves rusams kasti. Maskva yra likusi be bulvių, todėl premjeras Maniūšis įsakė lietuviams anksčiau ir paskubomis kasti bulves ir iš laukų tais pačiais sunkvežimiais gabenti jas tiesiai į Maskvą.

Vilnės redaktorius S. J. Jokubka šitaip praneša savo skaitytojams žinią apie Zenkevičiaus paskyrimą važiuoti į New Yorką ir dalyvauti Jungtinių Tautų kuriam nors komisijos posėdyje:

„Prasidėjo Jungtinių Tautų generalinė asamblėja. Tenka laukti, kad ši asamblėja taikos reikalu bus vaisingesnė, negu būdavo ankstesnės, kai asamblėjoje nuotaukas dominuodavo didžiosios imperalistinės šalys. Dabar asamblėjoje girdisi balsas ir neseniai buvusių pavergtų tautų.

„Mums lietuviams smagu, kad tarybinės delegacijos sudėtyje, rodos, vėl dalyvauja plačiai Amerikos lietuviams žinomas Vytautas Zenkevičius. Delegacijai vadovauja pats TSRS užsienio reikalų ministras Andrei Gromyko. TSRS delegacija generalinėje asamblėjoje yra svarus veiksnys debatuose už taiką ir tautų sambūvį“ (Vilnis, 1972 m. rugs. 22 d., 1 psl.).

Pačiam Jokubkai gal ir smagu, kad Vytautas Zenkevičius atvažiuoja į Ameriką. Jiedu abu yra tos pačios imperijos tarnyboje. Bet Amerikos lietuviams Zenkevičiaus išmugeliavimas į JAV po Gromyko sparnu nieko gero nežada. Zenkevičius Lietuvos neatstovauja. Lietuviai jam jokio įgaliojimo nedavė. Užsienio ministerijon jį paskyrė Lietuvą okupavusi sovietinė valdžia. Jungtinės Tautos sovietų okupacijos nepripažįsta ir „tarybinės“ Lietuvos atstovai į jokias Jungtinių Tautų komisijas nepriimami. New Yorkan gali atvažiuoti pats „tarybinės“ Lietuvos prezidentas Motiejus Šumauskas, Jungtinės Tautos su juo nesiskaitys.

NOVOS PAKRANTĖS

DR. ANTANAS J. GUSENAS

30

Prisikynęs obuolių ir kriaušių, savo maišelį pasikabinęs ant peties, leiduosi namo.
— Dėkui, dėde, už obuolius. — tariau jam ir, grauždamas vieną, pro vartelius išėjau.
— Nėra už ką, — atsakė ir mane iš sodo išlydėjo.
— Kada tikrai užsinorėsi obuolių, tai ateik... Jų gausi, kiek tikrai norėsi...

Totoraitis man parodė, kad nėra jokio reikalo lipti per pavojingą tvorą ir laužyti gražiai augančių derlingų medžių šakas. Nėra jokio reikalo brautis iš sodo naktimis. Geriausia užėiti dienos metu ir pasirinkti pačių geriausių, labiausiai išsirusių vaisių. Nėra reikalo vogti, kada gali paprašyti ir gauti.

As manau, kad rusai padarė didelę klaidą, atimdami žemę iš Lietuvos ūkininkų. Iš Lietuvos jie būtų gavę daugiau grūdų, negu šiandien gauna. Ūkininkai būtų daugiau iš lietuviškos žemės ištraukę, negu rusų pastatyti įvairiausi kolchozų direktoriai, agronomai ir nauji kombinatoriai. Jie būtų turėję mokėti Lietuvos ūkininkams, bet pervežimas būtų buvęs pigesnis. Būtu nereikėję už javus mokėti aukso ir vežti per vandenynus. Karo metais Lietuvą okupavusieji vokiečiai buvo protingesni už rusus. Jie leido Lietuvos ūkininkams dirbti savo žemę. Niekas Lietuvos laukų taip gerai nepažįsta, kaip lietuviai ūkininkai. Niekada Lietuva taip nežaliavo, kaip ūkininkų dirbama. Parvažiuosieji keleiviai dabar pasakoja, kad Lietuva dabar žalia tik tai mažais sklypeliais, esančiais greta dar tebestovinčių senų ūkininkų sodybų. Kiek toliau nuo sodybų viskas ruda, dirvonai...

Vakare pasakiau vyrams, koki šunį turi Totoraitis.

JONAS BERTASIUS

AR AMERIKOJE YRA LIETUVIŠKŲ KOMUNISTŲ

(Tęsinys)

Klasės ir luomai

Rusų rašytojas Solženicinas savo raštuose vaizduoja Sovietinės Rusijos (tuo pačiu ir Lietuvos) žmogų be žmogaus žymių, kuris bet kuria kaina laikosi gyvenimo ir bet kuria kaina atsisperka mirties. Išduoda savo draugus, tėvus, brolius, pramanytomis žiniomis skundžia savo artimuosius, vertiasi šlykščiausiu melu užmušęs savo sąžinę, paniekinęs garbę, galles, kaip nieko nevertas atmatas,

kad kaip nors ilgiau pratęstų tą skurdžią gyvenimo akimirą. Turėtų šurpas apimti kiekvieną lietuvį, kartu, žinoma, ir Amerikos „pažangieji“, matant kokiomis vertybėmis yra pasipuošusi Sovietinė Rusija, neva, nesanti pasauliui taiką, laisvę, teisingumą ir medžiaginę gerbūvį.

Dabartinė Sovietų vadovybė yra sudaryta iš pagrindinių fanatikų, labai apbrėto lygio politinių gabumų. Tai yra sunaikintos sielos pykčiui pavesti protai. Ši grupė yra apsesta neapykantos visų rusių politinio gyve-

Itakingu Jungtinių Tautų nariu, taikos ir pavergtų tautų nelaimei, yra Sovietų Sąjunga. Gromyko gali pasirinkti tokius sovietų delegacijos narius, kokius tikėtai jis nori. Maskvos valdovams, rodos, būtų geriausia pasirinkti rusą, bet jie pasirenka jiems ištikimai tarnavusį karo metu ir pokariniame laikotarpyje lietuvių Vytautą Zenkevičių. Jis stoji rusų tarnybon dar prieš karą. Karo metu jis baigė pačias aukščiausias komunistų partijos mokyklas, o po karo važinėjo į Maskvą ir išklaušė specialius aukštesnei sovietinei tarnybai reikalingus kursus. Jis tarnavo sovietų ambasadoje Washingtone, rašinėjo sovietinei spaudai ir susipažino su sovietų politiką remiančiais amerikiečiais.

Praeiūt metų gruodžio mėnesį Gromyko buvo atsivežęs Vytautą Zenkevičių į New Yorką. Jis ir tada buvo sovietų delegacijos narys. Jis net neatstovavo rusų pavergtos „tarybinės“ Lietuvos, bet komunistų pavergtą rusų tautą. Gromyko paskyrė Zenkevičių į Jungtinių Tautų socialinių, ekonominių ir kultūros reikalų komisiją, kaip Sovietų Sąjungos atstovą. Visi atsimename, kad Zenkevičius, gavęs progą pakalbėti toje komisijoje, savo kalboje palietė ir rusų okupuotą Lietuvą. Jis tos komisijos posėdyje dalyvavusiems nariams pakartojo tuos pačius melus, kuriuos rusų okupacinės jėgos paskleidė pirmą mėnesį. Jis, aišku, pasakojo apie aukštą kultūrą ir ekonominę gerbūvį pasiekusią „tarybinę“ Lietuvą, visai nutylėdamas, kad iki šio mėto to „gerbūvio“ jie niekam neparodo. Jis melavo apie „Lietuvos parlamento“ nutarimą prašyti tarybų vyriausybę priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą ir kitus visam laisvajam pasauliui žinamus melus. Visi atsimename, kaip JAV atstovas Derbinskis išskėlė viešumon pakartotinai skelbiama okupanto ir Zenkevičiaus pakartotą melą.

Reikia manyti, kad Zenkevičius bus atvežtas dar didesniame melui skleist. Tuo tarpu dar nepaaiškėjo, kuriais sumetimais Gromyko, pridengęs Zenkevičių po sovietinės atstovybės skvernu, būtų jį išmugeliavęs. Teko patirti, kad šioje asamblėjoje bus keliamas sovietų valdžios primestas gengsteriškas išpirkimo mokestis norintiems išvažiuoti žmonėms. Komunistai skelbia, kad visoje Sovietų Sąjungoje už mokslą nereikia mokėti, bet kai žmogus nori išvažiuoti, tai turi mokėti ne tik už pasą, išvažiavimo vizas, bet ir išpirkimo mokestį. Jį turi mokėti ne tik Lietuvos žydai, bet ir lietuviai. Bus iškeltas didelis mokestis už siunčiamus siuntinius. Zenkevičius padės koger aiškinti, kad tie gengsteriški mokesčiai rusams būtinai reikalingi.

nimo žmonėms. Tai yra lyg ir savo rūšies moraliniai ir politiniai invalidai. Visos dabartinio komunizmo priemonės stabdo žmogaus išsivystimą ir veda į politinio proto pažangos išsigimimą.

Maskvos komunistas per 50 metų yra pralenkęs visus praeities istorijoje žinomus žiaurumus.

Kaip matėme, komunistas nekuria ir nesukurs beklasės visuomenės ir jis yra pasidalinęs į elitą ir visą likusią liaudį.

Išaugo milžiniški skirtumai tarp partinių ir nepartinių, tarp privilegijuotų ir paprastų gyventojų. Partiečiai ir visa kita komunistinė aristokratija turi specialias krautuves, kuriose jie pigiau apsirūpina paskutinės mados užsienio prekėmis. Kai platus gyventojų sluoksniai vis dar neturi butų, tai privilegijuotieji gyvena specialiai pastatytose erdviuose apartamentuose, o užmiestyje turi dar ir atskiras ištaikingas vilas. Niekas viešai nežino privilegijuotųjų adresų ir telefonų ir niekas negali prisiekti už juos užtaikyti.

Vilniuje, mano buvimo laikais, kooperatyvas Rūta turėjo specialiai uždarą krautuvę partijos personalui ir Lietūkis pirmoje eilėje turėjo apsirūpinti minėta krautuvę pačiomis geriausiomis prekėmis. Komunistų žmonos labai didžiavosi ta suteikta privilegija, nes galėjo lengvai apsirūpinti pačiomis geriausiomis prekėmis iki norimo kiekio.

Tai ne paslaptis, kad dabar Vilniuje yra pastatyti partijos ir valdžios pareigūnams atskiri namai su ištaikingais butais. Jie taip pat apsirūpinti automobiliais kartu su soferiais, net kelionis ir pilnomis visokių prekių krautuvėmis, net ir specialią ligoninę su parinktais patikimais gydytojais ir kitu personalu. Štai kaip skiriasi tos „beklasės“ visuomenės uždabariai: Valdžios — partijos elitas — aristokratija mėnesiui 3,000 rub. Artistai ir rašytojai 600-700 rub. Potitrukai (partijos sargai) 300-500 rub. Profesoriai ir gydytojai 100-180 rub. Inžinieriai 120 rub. Įvairių trestų vadovai 90 rub. Buhalteriai 40-50 rub. Vyresnioji ligoninės sesuo 60 rub. Sargai 40 rub. Kolchozo traktoristas 60 kapeikų ir 2 klg. grūdų ir valandą. Kolchozo pensininkas 20 rub.

Vienas iš Lietuvos latvykės menininkas išsitarė, kad jo alga buvusi 200 rub. mėnesiui, bet kuomet įstojo į partiją, tai dabar gauna 400 rub. Tačiau čia pat pridūrė, kad jeigu jį gyvenimo išteklius palyginti su Amerikos lietuviu, tai jį ištekliai sudaro tik vieną trečdali, to, ką

jis matęs Amerikoje lankydamas.

Nėra komunistų, yra tik internacionalistai Maskvos tarnyboje. J. Pilypas — žemės ūkio Ekonomijos Instituto vyresnysis mokslininkas Valstiečių laikraštyje 96 nr. rašo: „Visi lauko darbininkai suskirstyti į 6 kategorijas: uždirbantieji nuo 1 rublio iki 2.25 dienai. Traktoristai ir jų pagalbininkai taip pat suskirstyti į 6 kategorijas: uždirbantieji nuo 2.9 rub. ir iki 6.1 rublio“.

Toliau tas pats mokslininkas rašo, kad reikia siekti aukščiausio tikslo, kad galima būtų mokėti moterims už darbo dieną 1.5 klg. grūdų ir 70 kapeikų. Tuo būdu moteris, išdirbusi per metus 200 darbo dienų, gautų:

300 klg. grūdų vertės 60 rub. Grynais pinigais 140 rub. Viso 200 rublių. Vyras, išdirbęs 300 darbo dienų, gautų: 450 klg. grūdų vertės 90 rub. Grynais pinigais 210 rub. Viso 300 rublių.

Darbininkas už savo atliktą darbą, gaminant kurį nors produktą, gauna to pagamint gaminių vertės: Amerikoje 52%, Vokietijoje 47%, o Sovietų Sąjungoje 17-18%.

Buvo laikai, kada žmogus, turintis 1 ha žemės buvo skaitomas didžiausiu vargšu, o dabar, jeigu kas turėtų Sovietų Lietuvoje 1 ha, būtų laikomas bagočiu.

Šiandien eiliniam žmogui dabartinės sąlygos išlikti sveiku ir gyvu reikia laikytis šių taisyklių: 1) negalvok, 2) jei galvoji — nekalkėk, 3) jei kalbi nerasyk, 4) jei rašai — neskelk, 5) jei rašai — nepasirašyk, 6) jei pasirašai — išsigink.

Kas ketvirtas žmogus Lietuvoje yra sovietinis šnipelis, kuris vis tik geriau gyvena už eilinį žmogų; ir vis tik nežiūrint to, reikia stebėti lietuvių savi-

stovumą ir nepalankumų komunizmui.

1926 metais lietuvių komunistų turėjome 821, iš kurių virš 600 sudarė žydai, 1940 metais Sniečkus partijoje jau buvo 1001 ir tai daugumą sudarė žydai. Šiuo metu partijai priklauso 3% gyventojų, bet čia reikia turėti omenyje privažiavusius rusus, kurių vien Klaipėdoje yra 77% visų gyventojų.

Rusai valdo Lietuvą vagies-grobuonės vardu; iš 50,000 atsakingų tarnautojų rusai užima 10,000 pačių atsakingiausių vietų. Visi turi taip galvoti kaip partija liepia ir kalbėti tos pačios partijos paruoštomis frazėmis.

Komunistai, norėdami pasauliui pasirodyti savo, neva, demokratine forma, vertė savo piliečius prieš savo ištikimimus daryti pareiškimus žodžiu ir raštu, dalyvauti pasinguose, demonstracijose ir masiniuose ir visur ginti ir kelti į padanges sukurta aukščiausio laipsnio materialinį „gerbūvį“.

Politiniai žinovai tvirtina, kad ir K. Marksas galvojo tik apie laikiną proletariato diktūrą perinamam laikotarpiui.

Rusifikacijos veiksmai

Okupantas dabar stengiasi Baltijos kraštuose sukurti didžiulę pramonę, kad tuo būdu kuodaugiau išprigabentų tuos kraštus rusų specialistų ir eilinių darbininkų. Latvijoje jau yra fabriku, kur ant vieno latvio jau yra penki rusai.

(Bus daugiau)

SKAITYK FATS IR FAKAGING

KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogge, President

5% Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

6% 2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4048 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4471

KITI MŪSŲ KAIMYNAI

Pakalbėjęs apie Totoraitį, turėčiau paliešti ir kitus artimuosius mūsų kaimynus.

Bet kalbėti apie kaimynus nėra toks lengvas dalykas. Jie visi buvo labai geri žmonės, kiekvienas jų buvo padorus, patikimas ir geras kaimynas, bet jie buvo kitatiki. Iki to metų lietuviams katalikams nieko baisinio nebuvo, kaip geras kitatiki. Jeigu jau žmogus kitaip tiki ir jeigu jis yra blogas, tai dar pusė bėdos, bet jeigu jis yra kitatiki ir geras, tai tada tikra tragedija.

Pas mus buvo keli lietuviai liuteronai. Jie buvo geri ūkininkai. Jie mokojo geriau dirbti žemę negu katalikai. Kokiu būdu jie ištraukdavo daugiau grūdų iš žemės, būtų sunku pasakyti. Man atrodo, kad jie buvo truputį labiau apsišvietę, negu mūsų kaimynai, todėl pas juos ne tik tai varpos būdavo ilgesnės, bet ir atolas tankesnis. Jie gerbė mus, mes gerbėm juos. Ne vienas duodavo net gerų patarimų, kada geriau sėti ir kokias trąšas pasirinkti. Savo vaikus jie leisdavo į mokyklas, bet Kromai, Frimaueriai, Rittenbergeriai ir kiti žinojo ne daugiau už mano tėvą, kuris skaitė Lietuvos Ūkininką ir rusų kalboje išeinančius ūkininkų laikraščius. Be to, mano tėvas buvo labai atidus įvairių kalendorių skaitytojas. Lietuvos ūkininkai iš kalendorių paimdavo daug įvairių žinių.

As išvažiavau jaunas, bet jau tada pastebėjau, kad kaimynų liuteronų įtaka buvo žymiai didesnė ir mūsų apylinkės trąšas pasirinkti. Savo pačioje pradžioje galėjo atrodyti. Mūsų šeimoje visą laiką ejo diskusijos įvairiais tikėjimų klausimais. Tėvui buvo aišku, kad senų se-

novėje visi lietuviai buvo stabmeldžiai. Vyriausias jų dievas buvo Perkūnas. Jie prašė Dievo, kad jis nepyktų ir nepradėtų svaidyti savo piktų žvilgsnių. Jeigu Perkūnas kur laukuose suskaldydavo medį arba padėgdavo klojimą, tai kiekvienam buvo aišku, kad Dievas buvo supykęs ir keršijo. Bet kai pasibaigė stabmeldystė ir nebuvo garbinami gamtos reiškiniai, tai tada Europoj turėjo būti vienas tikėjimas. Bet taip nebuvo.

Europoje kovos dėl tikėjimo buvo labai aštrios. Vieni kitus žudė ištisus dešimtmečius. Kruvinos kovos ejo ir pačioje Lietuvoje. Lietuvius stabmeldžius žudė kryžiuočiai ir kalavininkai, bet kai prasidėjo lietuvių katalikų ir lietuvių liuteronų kovos, tai jos jau buvo tarpų sąvės. Šio šimtmečio pradžioje skirtingų tikėjimų lietuvių jau galėjo ramiai gyventi, bet anksčiau tos ramybės nebuvo. Kiek prisimenu, mūsų šaliai labai mažai apie tuos nelemtus laikus teprisiminė, bet liuteronai buvo labai gerai informuoti apie neramumus, pakreipusius daugelio lietuvių gyvenimą kita kryptimi. As atsimenu, kad mano tėvas šiais klausimais mažai tesirūpino ir mažai težiņėjo, bet mūsų kaimynai buvo apšviesti. Jeigu kurį žiemos vakarą kildavo koks klausimas, tai Rittenbergeris pas mus prasėdėdavo iki vidunakčių ir aiškino, kokios priežastys privertė popiežius dar prieš tūkstantį metų įvesti inkviziciją ir persekioti kitatikius. Visi tikėjo į vieną Dievą, bet ne visiems buvo aišku, kaip prie to Dievo prieiti.

As mėgdavau klausytis, kai daugiau žinantieji pasakodavo. Man būdavo labai įdomu klausyti apie buvusius specialius teismus kitatikiams tardyti ir teisti. Kol kitatikius teisė tikrai patį bažnyčia, tai didelio susirūpinimo dėl to negalėjo būti. Bet kai keli popiežiai gavo pasaulietiškos valdžios paramą ir leidimą viešai persekioti kitatikius, tai tada inkvizicija jau pradėjo kelti paniką. Inkvizicija lietuviškai reiškia tyrinėjimą, bet už kelių šimtų metų tie bažnytiniai tyrinėjimai bu-

vo paversti teismais. Blogiausia, kad inkvizicijos teismų sprendimus vykdėdavo pasaulietiška valdžia.

Imperatorius Rudabardis, sutitęs su popiežiumi Liucijui III, 1184 metais paskelbė pirmą įsakymą savo pavaldiniams, kad padėtų inkvizitoriams. Tikėjimo grynintojai ir saugotojai vykdavo į kitatikių sritis, aiškino davė tikro tikėjimo dėsnius, o jeigu kuris kitatikiškas vis dėlto negrįždavo prie „tikrojo“ tikėjimo, tai tada jau pasaulietinė valdžia padėdavo tikintiesiems kitatikius atvesti „prie gero kelio“.

Vietomis imperatoriaus Rudabardžio įsakymų užtėko kitatikiams suvaldyti, bet buvo ir tokių vietų, kad katalikai nenorėjo naujo savo tikėjimo suvaldyti. Popiežius Grigalius IX įsakė visą šitą reikalą stropiai sekti ir jį patį informuoti. Bet tai buvo ne toks lengvas dalykas. Kad galėtų kitus sekti, tai reikia turėti didoką specialiai apmokytų žmonių. Bet, kad galėtų tame pačiame tikėjime įžiūrėti kitą tikėjimą, tai jau reikėjo labai gerai patyrusių specialistų. 1223 metais popiežius Grigalius IX šias pareigas pavedė dominikonams. Savo laiku dominikonai buvo praplitę visoje Europoje, bet šiandien labai mažai kas apie juos težiņo. Jie tiek apsirido žmonėms, kad patys žmonės juos išvijo. Panašiai gyventojai pasielgė ir su jėzuitais. Keliose Europos valstybėse jėzuitų galia pasidarė tokia didelė, kad jiems reikėjo pakirpti sparnus. Jie brovėsi net į privatų tikinčiųjų gyvenimą, savinasi jų turtus. Praeitame šimtmečiuje ispanai, labai katalikiška tauta, buvo išvijusi jėzuitus, o prieš 30 metų tie patys ispanai turėjo pakartotinai padaryti tą patį.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

**Užvirė švento
Januarijos kraujas**

Neapolio arkivyskupas kardinolas Corrado Ursi pranešė spaudai, kad Neapolyje vėlyvyko stebuklas, tai yra užvirė stiklo hermetiška uždarytas šventos Januarijos kraujas.

Sventas Januarius yra miręs ketvirtame šimtame po Kristaus ir jo kraujas yra laikomas sausojo formoje, tai yra "milteliuose". Kardinolas pasakė, kad tas kraujas tris kartus per metus pasidaro skystas ir "užverda".

Namų Savininkų žiniai

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos pirmininkas Juozas Bacevičius praneša, kad gyvenantieji Illinois State namų savininkai, kurie yra sulaukę 65 metų amžiaus, dar gali užpildyti

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sažiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9533 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

TERRA
Brangenybės, laikrodžiai, dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

**Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį**

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, ILL. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių, automobilių, baldų, maisto, pinigų.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, ILL. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motorkai, baldai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

**10-ji ir paskutinė 1972 metų ekskursija
Į LIETUVĄ!**

1972 metais Walter Rask-Rasčiauskas nuvežė net 9 ekskursijas į Lietuvą; visos buvo pilnos. Kalėdų ir Naujų Metų laikui ruošama dar viena kelionė.

Norintieji praleisti metų šventes su artimaisiais Lietuvoje, skubėkite registruotis — yra tik kelios laisvos vietos.

Išvyksta gruodžio mėn. 21 dieną — Grįžta sausio mėn. 4 dieną (14 dienų). 11 dienų praleidžia Lietuvoje.

KAINA: Nuo Čikagos \$760.00 — Nuo New Yorko \$660.00.

Taip pat paruošiamie kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Dabar pats laikas pradėti rūpintis išskvietimu 1973 metų vasarai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643

Tel.: (312) 238-9787

nuosavybės mokėsi sumažinti blankus už 1972 metus. Užpildyti blankai turi būti paštyti Chicago miesto mokesčių įstaigai iki š. m. spalio mėn. 1 dienos. Kurie jau esate užpildę, daugiau šiais metais jų pildyti nereikia. Minėtus blankus galite gauti Cook apskrityje mokesčių įstaigoje, arba pasiteiravę vietinėse įstaigose, kur galėsite jas ir užpildyti, nereikės važiuoti į Chicago miesto centrą. Apsidomėkite, nepavėluokite.

Antanas Stakėnas

**Vėl plėšikai
nužudė žmogų**

Naktį į ketvirtadienį užgatyje prie 1150 W Lexington rastos nužudytas Sherman Kennedy, 21 metų amžiaus. Policija nustatė, kad tai padarė plėšikas ar plėšikai, Kennedy buvo peršautas per galvą, krūtį ir vidurius.

TRUMP AI

— Juozas Kikas, 82 metų amžiaus sulaukęs Pirmojo Pasaulinio karo veteranas, sunkiai su negalėjo. Prancūzų sekmadienį jis buvo nuvežtas į veteranų ligoninę, esančią 330 W. Huron St. ir paguldytas į 907 kambarį. Jam reikėjo duoti deguonies. Žmona lanko ligonį. Jai galima patelefonuoti 588-3781.

— Kanados lietuvis S. Prancūnas su žmona, važiuodamas atostogų į Hot Springs, Ark., buvo sustojęs Chicagoje ir užėjo į Naujienas. Jis dalyvavo

Tautinių šokių grupės "Grandis" dalis šokėjų Civic Center Plaza Chicagoje. Nuotrauka M. Nagio

Tabor farmoje vykusiame spaudoje atstovų pasitarime ir svarbesniais lietuviško gyvenimo klausimais savo mūlis išdėstė Naujienose. Jis norėjo susipažinti su Naujienas priimančiais, renkančiais ir spausdinančiais žmonėmis.

— Advokato Zigmą Toliušio Mirties metinių minėjime rytoj rugsėjo mėn. 24 d. 12 val. Menės salėje, 2515 W. 63rd St., Danutė Toliušytė-Juodgudienė skaitys ištrauką iš rašytojo Jurgio Gliudaus naujojo romano "Sunkiausių keliu".

— Pranas Razminas vadovauja Marquette Parko parapijos lietuviškieji mokyklai. Pamokos vyksta normaliomis mokyklų valandomis. Šiais mokslo metais moko S. Bacevičienė, O. Jagelienė, R. Jautokienė, I. Kazlauskienė, R. Kiaučūnienė, L. Kubilienė, R. Memėnienė, A. Rūgytė, P. Soliūnaitė ir G. Valiulienė. Mokyklą lanko apie 250 mokinių. Nemokančių lietuviškai klase moko P. Razminas.

— Aviacijos ROTC mokymo centras paskyrė tūkstantį stipendijų 4 metų laikotarpiui 1973 metais baigiantiems aukštesnias mokyklas, norintiems tapti pilotais ir navigatoriais prie universitetų ar kolegijų esančių ROTC mokyklose. Stipendija apmoka už mokslą ir praktikos išlaidas, taip pat duoda 100 dol. į mėn. Pareiškinių blankai ir informacija gaunami rašant Directorate of Admissions, Air Force ROTC, Maxwell Air Force Base, Alabama 36112. Pareiškimus reikia išsiųsti iki lapkričio 15 d.

— Knedy Aukšt. mokykloje, 6345 W. 56 St., bus suaugusiems įvairūs kursai pirmadienį ir trečiadienį vakarais 6:30 — 9:30 val. Atkreipiamas dėmesys į biznio klase. Chicago gyventojams už kursus nereikia mokėti. Registracijos mokeskis yra 7.50 dol. Kviečiama registruotis iki rugsėjo 27 d. Daugelyje kitų aukšt. mokyklų taip pat vyksta suaugusiems kursai.

— Richard M. Daley, kandidatas į valstijos senatą 23-me distrikte, suruošė žuvavimo varžybas to distrikto parkų lagūnose. Dalyvavo virš 500 įvairaus amžiaus meškeriojų. Ronaldas Dingus iš Chicago pietvakarių pagavo 2 didžiausius žuvis. Žuvautojus aplankė miesto meras Richard J. Daley su ponia. Tos žuvavimo varžybos taps tradicijomis.

— Emilis Kuraitis yra rankdarbių ir profesinio bei pomėgių lavinimo instruktorius McGuane parke, Bridgeport apylinkėje. Spalio 3 d. ten prasidės tų dalykų kursai. Užsiregistruoti kviečiama antradienį, ketvirtadienį arba penktadienį popiečiaus parko raštinėje pas E. Kuraitį.

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SUVAŽIAVIMAS WASHINGTONE

11-tas Amerikos ir Pasaulio Lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas įvyks š. m. spalio mėn. 7—9 d. d. (Columbus dienos savaitgalį) Amerikos sostinėje, Washington, D. C.

Chicago skyriaus suvažiavimo reikalais rūpinasi ir tvarko inž. Stepas LUKAUSKAS. Suinteresuoti suvažiavimo išvyka yra prašomi atvykti į Lietuvių Tautinius Namus, 6422 So. Kedzie Ave., š. m. rugsėjo 26 d. (antradienį) 8:00 val. vakaro. Čia bus suteikta platesnė informacija kas liečia transportaciją, kainos ir t. t.

Chicago skyriaus valdyba, kurios pirmininku yra arch. Albertas Kerelis tikisi, kad Chicago skyriaus bus reprezentuotas gausiu narių ir šeimų skaičiumi. Suvažiavimo numatyta programa yra įdomi ne vien sąjungos nariams, bet ir visai šeimai ir visuomenei, atvykusiai tai proga į Washingtoną susirinkimo ar turistine proga.

Jonas Martinkus, Sekretorius

— Šių metų rugsėjo 23 d., šeštadienį, Lietuvių Radijo Forumo programoje dalyvaus Varas Montessori Centro pedagogė: Sofija Blažienė, Julija Smilgienė ir Birutė Tervydienė. Prašome pasiklausti ir paklausti apie Montessori mokymo metodus. (Pr.)

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, priyristu darbininku. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, ILL.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaziūskas, sav.

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS. TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

SAVININKAS PARDOUDA 5 kambarių namą su kilimais, oro vėsinimu, gazo šiluma Mt. Greenwood apyl., arti mokyklų, bažnyčios, susisiekimo. 50x125 sklypas. \$26,000. Tel. BE 8-0249

55-TA IR MAYFIELD

6 kambarių mūrinis labai geroje apylinkėje su 3 miegamaisiais ir atskiru kambariu, kuri lengvai galima panaudoti 4-tu miegamuoju. Tas kambarys arba 4-tas miegamasis yra priestatas prie modernaus 3 miegamųjų namo. Jis padaro tą nuosavybę patogesnę, patrauklesnę ir didingą už žemą \$31,900 kainą. Jūs esate mums svarbus asmuo. Skambinkite išskirtinai geram patarnavimui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

APŽIŪREKITE SEKMADIENĮ NUO 11 IKI 4 VAL.
4 miegamai, 2 vonios, mūrinis namas, 32 pėdų sklypas, 2 auto garažas. Centralinis šildymas. Dideli kambariai. Moderni virtuvė. Žemi takai. 6435 So. ARTESIAN

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

NURSE
L. P. N.
DAYS
Know Medical Records
Shelter - care. Northside.
929-2931

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

EARN TOP MONEY LEARN
IBM KEY PUNCH
IBM COMPUTER
PROGRAMMING
COMPUTER CAREER
INSTITUTE
346-1440 — Eves. 238-1740
Free placement

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TEN UNITS — 8 single units, 2 efficiencies, 2 car garage. Very clean. Plenty of parking. Air cond. and TV in each unit.
\$89,000
COUNTY WIDE
REALTY COMPANY
537-0137 541-4990

SLAUGHTER HSE. — Nr. Springfield, Mo. Good going bus. USDA approved with ex. retail meat bus. Extra space for expansion on 3 ac. and busy hwy. Great opt. for couple or family. Only \$75,000.
"COLS." QUICK. REALTORS
312-898-0300
or Mr. Barnham, 417-326-7205

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

ACREAGE — FORMS
BEECHER, ILL. RT. 1.
70 acres — \$2,800 per acre.
LEMON TOWNSHIP
102 acres — \$6,500 per acre.
8 acres — \$8,000 per acre.
Call TOM BREEN 633-5550
SPICER REALTORS
5017 W. 95th St., Oaklawn, Ill.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomopamas miegamas kambarys dirbančiam arba pensininkui, vėvri arba material. nerūkantiems. Galima naudotis virtuve. Tel. WA 5-6742

PERSONAL
Asmenų leško

TURIU VELTUI KAMBARĮ

geram vyrui, gali būti pensininkas, už mažą ir lengvą darbą apie bungalow.

Skambinti vakare 776-1963

— Sen. Frank D. Savickas (D-27) atnaujino įstatymo projektą dėl rinkimų procedūros. Tas įstatymo projektas (Bill 1569) yra perredaguotas pakeičiant archaiskus išsireiškimus į visiems suprantamą kalbą. Jį priėmus būtų sutaupoma 2 mil. dolerių per metus.

— Floridos pamariais ateina Ruduo. Juno Beach, Florida 33408. Žiemos Floridoj tiktai turtuoliams. Jei nori aplankyti ir pažinti Floridą, atvažiuok rudenį arba vėlyva pavasarį. Kainos tos pačios iki gruodžio 1 d., kaip vidurvasaryje. Kodėl nepasinaudoti? Tomkus vasarvietės Sapphire Sea adresas: 700 Ocean Drive, Juno Beach, North Palm Beach, Florida 33408. Telefonas 305-844-3388. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RUŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

38-TA IR ROCKWELL, 5 kambarių
medinis su pilnu rūsiu. \$10,000.

31-MA IR HARDING, 2 lotai ir 4 kambarių medinis namukas. \$10,900.

56-TA IR MOZART, 4 mieg. mūrinis su rūsiu. Tik \$22,000.

44-TA IR TALMAN, 2 butų po 5 kamb. medinis. \$18,900.

43-CIA IR CAMPBELL, 2 butų po 5 kamb. mūrinis. \$23,500.

48-TA IR KARLOW, 5 ir 6 kambarių mūrinis. \$28,000.

44-TA IR FRANCISCO, 2 butų po 5 kamb. mūrinis. \$30,600.

LEMONTE, lotas ir 3 mieg. naujai statomas namas.

32-RA IR HALSTED, restoranas su 6 kambarių butu. \$390 pajamų į mėn.

BIZNIO LOTAS, B-1 zona, 50x150', prie 95-tos ir Roberts Rd.

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5551

MARQUETTE PARKE savininkas parodo 2 butų po 4 kambarius mūrinis. Aluminijaus langai, spintelės, uždari portai, sausas sklepas, 2 mašinų garažas, gera transportacija. \$195 nuomos. Tel. GR 6-5924.

PRIE 70-TOS IR MAPLEWOOD mūrinis 5 kambarių bungalow. Geras ir pigus. Proga gerai nupirkti.
BROKERIS. 778-6916.

ARCHER AND CICERO AVE.
5 room brick home 2 bedrooms, gas heat, carpeting. Fence. 2 car garage. Full basement.
\$29,900.
LU 2-2438

MARQUETTE PARKE 2 BUTŲ mūrinis namas su gražiai apsidintu sklypu šalia 2 mašinų garažas. Abu butai po 5 1/2 kambarių. Savininko telefonai

973-2023 arba 436-4184

savaitgaliais ir darbo dienomis.

CICERO
26 GATVĖS APYLINKĖJE,
prie Berwyn 12 butų naujas namas. \$24,000 pajamų metams. Puikiai įrengtas.
Prieinama kaina. Tel. 863-2231

PARDUODAMAS 4 APARTAMENTU visas mūrinis namas, 5 kambarių kiekvienas, dvigubi langai, šildymas gazu, puiki transportacija. Geras investavimas. Apžiūrėti tik sekmadienį, rugsėjo 24 diena nuo 12-tos iki 5 val. popiet. 6328 So. ALBANY.
GR 6-4989 arba 259-7463

ALLSIP
12% RETURN
All Electric Deluxe 12 unit apartment buildings

• Tenants pay all expenses.
• 4330 W. Park Lane Dr. \$206,000
• 11935 S. Hamlin \$208,000
• 12250 S. Soencer \$197,000
• 11830 S. Komenskiv \$150,000

All 2 Bedroom Apartments with full Basement (Seiler with restyle 1st floor Apt. over Rec Rm. — converting into 2 story Townhouse with 3-4 Bedrooms for new owner at seller's expense) \$225,000

CHICAGO
5727 So. KENTON \$102,000
Deluxe 6 Flat \$102,000
11101 S. Talman 13 Flat \$204,000
Brick Courtyard \$204,000
Many other Apt. Bldgs. W. of Central and in S. Suburbs.

Call TOM BREEN 636-5550
SPICER REALTORS
5017 W. 95th St., Oaklawn, Illinois

3 BUTŲ BARGENAS

2 aukšto mūrinis su dviem dideliais butais po 6 kambarius, 3 labai patogūs miegamieji kiekviename bute, formalūs valgomieji, labai modernios virtuvės. Beismante yra trijų kambarių patrauklus butas. Visur yra daug ekstra dalykų ir priedų. 3 mašinų garažas. Artį 63-Sios gatvės. Labai žema kaina, tik \$44,900. Gvenkite ištaiginti geriams nuomininkams mokant už jus. Jūs esate mums svarbus asmuo. Skambinkite išskirtinai geram patarnavimui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai.

254-8500

1 1/2 AUKSTO 6 ir 3 kambarių 20
metu modernus art 33' sklypo. Idealu gimininkoms šeimoms.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metu. Įvairaus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių — 2 miegamai. Centralinis oršildymas. Garažas. Didelis kambariai, naujai įdėtyti. 64-ta ir Sacramento. \$24,500.

5 KAMBARIŲ — 3 miegamai, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklepas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)
TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBĖS KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE

Stogu dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžių, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir vėrimas. Mūrininko, staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. TEL. 238-8656